

\ Raadsvoorstel

Zaak 639692

Onderwerp: Centrumregeling bureau Leren en Doorstromen Parkstad, zienswijze
Openbaarheid: Openbaar
Portefeuillehouder: Wethouder Leunissen
Datum Raad: 26 februari 2026

\ Samenvatting

Bureau Leren en Doorstromen Parkstad (voorheen Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad) bestaat al geruime tijd. Het doel is om jongeren van 12 tot 27 jaar, die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, te begeleiden naar een diploma of een andere passende vorm van onderwijs of werk. De kern van deze samenwerking is terug te brengen tot één belangrijke doelstelling, namelijk een passende bedrijfsvoering van goede kwaliteit voor alle deelnemende gemeentes, dus zowel de centrumgemeente als de partnergemeentes. Dit alles is vastgelegd in een overeenkomst maar deze is nooit bekrachtigd via een formele centrumregeling. Op 1 januari 2026 loopt de huidige overeenkomst af en treedt de nieuwe wet van school naar duurzaam werk in werking. Binnen de nieuwe wet is het verplicht om een centrumregeling op te stellen.

Op grond van de gewijzigde Wet gemeenschappelijk regeling dient de conceptregeling van de gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraad te worden voorgelegd. De gemeenteraad kan binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken een zienswijze in te dienen. Het voorstel is om geen zienswijze in te dienen.

\ Conceptbesluit

- In te stemmen met de concept centrumregeling voor bureau Leren en Doorstromen Parkstad;
- In te stemmen met het afgeven van geen zienswijze.

\ Grondslag

Gelet op de Wet van school naar duurzaam werk

\ Aanleiding

Wijziging in de wet.

Sinds 1 juli 2022 is de Wgr gewijzigd. Als een centrumgemeente structureel taken uitvoert voor andere gemeenten, is een centrumregeling verplicht. Bureau Leren en Doorstromen Parkstad voert voor de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal onder andere de volgende wettelijke taken uit:

- De Leerplichtwet 1969
- Onderdelen van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs
- De Wet van School naar Duurzaam Werk
- Taken rondom vroegtijdig schoolverlaten

Heerlen is hierbij de centrumgemeente. In het verleden lag de samenwerking vast in een bestuursovereenkomst, maar door de wetswijziging moet dit nu via een centrumregeling. Omdat de huidige bestuursovereenkomst in 2025 afloopt en de Wet van School naar Duurzaam Werk op 1 januari 2026 in werking treedt, is dit het geschikte moment om de centrumregeling formeel vast te stellen. Zo wordt ook het hiaat hersteld dat sinds de wijziging van de Wgr in 2022 bestaat.

\ Doel

Zienswijze op de centrumregeling

Met dit raadsvoorstel krijgt u de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de concept centrumregeling bureau leren en doorstromen Parkstad (bijlage).

Een centrumregeling is een vorm van samenwerking tussen bestuursorganen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Hierbij worden bepaalde bevoegdheden van de partnergemeenten overgedragen aan de centrumgemeente, zodat deze de afgesproken taken kan uitvoeren. In dit geval vindt die overdracht plaats via mandaat. Dat betekent dat:

- Bevoegdheden wel worden uitgevoerd door de centrumgemeente, maar de partnergemeenten politiek en juridisch verantwoordelijk blijven.
- Het college van een partnergemeente instructies kan geven, zelf bevoegdheden kan blijven uitoefenen of het mandaat kan intrekken.
- De uitvoering plaatsvindt volgens het Algemeen Mandaatbesluit van de centrumgemeente.
- Archivering en naleving van de AVG onder verantwoordelijkheid van de centrumgemeente vallen.

De gemeenteraad van een partnergemeente kan het eigen college volledig ter verantwoording roepen over deze taken (artikel 169 Gemeentewet)

\ Argumenten en kanttekeningen

Argumenten

1.1. *De centrumregeling voor Bureau Leren en Doorstromen Parkstad versterkt regie en sturing.*

De centrumregeling creëert een uitvoeringsorganisatie voor de regio waardoor besluitvorming sneller gaat, een eenduidige werkwijze is en er minder afstemmingsoverleggen nodig zijn.

1.2. *Een centrumregeling verbetert de monitoring en datadeling in de regio op het gebied van leren en doorstromen.*

Gezamenlijke monitoring en datadeling wordt beter gefaciliteerd waardoor sneller kan worden bijgestuurd en interventies op regionaal niveau kunnen worden gemeten en resultaten kunnen worden gedeeld.

1.3 *Een centrumregeling heeft een duidelijke juridische structuur die samenwerking makkelijker en stabiel maakt dan losse afspraken.*

Dit helpt bij rechtmatigheid en verantwoording richting Rijk (VSV-gelden, WEB-afspraken).

1.4 *Een centrumregeling borgt de samenwerking structureel.*

Dit staat los van wisseling van bestuurders of in beleidsprioriteiten.

Kanttekeningen

1.1. *De centrumregeling zorgt voor minder autonomie voor de afzonderlijke gemeenten.*

Gemeenten dragen de beleids- en uitvoeringsbevoegdheid over aan de centrumregeling, hierdoor verliezen ze directe sturing en zijn minder flexibel in het leggen van eigen accenten in beleid; dit deden ze echter in het verleden door het instellen van een bestuursovereenkomst ook al.

1.2 *Een centrumregeling vereist vertrouwen en een gelijkwaardige samenwerking*

Als partners verschillen in visie op aanpak of tempo kan dit leiden tot spanningen.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

Onderwijs, Uitvoering leerplicht

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

- Het voorstel heeft geen financiële consequenties

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie

Intern, met de betrokken medewerkers

Extern, met de centrumgemeente en bureau Leren en Doorstromen Parkstad

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.